

Szerkesztőség:

I-ső kerület 246. házszám,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hírde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

Máthé József,

Társ-szerkesztő:

Viz Zoltán,

Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a ki-
 adóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

A nemzeti ünnepen.

(V.) Szent István, Magyarország első
 királyának ünnepét üljük.

Midőn a törvényhozás néhány év előtt
 e napot nemzeti ünneppé tette, hazafias
 kegyeletének adott ez által méltó kifejezést.

Messze kell visszamennünk nemzetünk
 történetében, ha csak röviden akarjuk is
 vázolni ama hatást, melyet Szent István
 tett az ő apostoli működésével szeretett
 népére.

Őseink tudvalevőleg az azovi tenger
 partvidékén, a Don folyam torkolatánál ta-
 nyáztak, midőn az általános népmozgalom
 szele őket is megérinté. Az úzoktól nyo-
 mott harcziás, hatalmas besnyők addig tá-
 madták őket, míg végre eltökélék magukat
 új haza keresésére. A Dnéper folyamon
 átúsztatván, Atelközben szerződésre léptek
 a törzsek és nemzetiségek főnökei. Árpádot
 fejedelmüké nevezték ki és sok viszontag-
 ság, küzdelem után elfoglalták hun elődeik
 örökét, a tejjel és mézzel folyó Pannóniát.

Szilaj, vitéz nép volt a magyar, aki
 legfőbb élvezetét a harcban kereste s mi-
 dőn már az új haza teljesen biztosítva is
 volt részére, nem birt ellenállani kalandor

vágyainak s nagy csapatokban ki-ki tört a
 szomszédos, sőt még a messzebb lakó nem-
 zetek nyugtalanítására is.

A környékbeli szelidebb erkölcsű, czi-
 vilizáltabb nemzeteket eleinte megrémítette
 a különös harcsmódorú, vad támadású ke-
 leti nép s majdnem tehetetlenül szenvedték
 annak rombolásait, később azonban maguk-
 hoz tértek, kitanulták fortélyaikát s lassan-
 kint erélyesen adogatták vissza a szenved-
 tett sérelmeket.

Augsburg és Merseburg tanuskodhat-
 nak róla, hogy ha a magyar nép tovább is
 megmarad kalandozásai mellett, a vérrel
 szerzett haza csakhamar zsákmányául esik
 az ellene szövetséget kötő hatalmas orszá-
 goknak.

Közel 900 éve annak, hogy Gejza
 fejedelem fia, Vajk K. u. 997-ben elfog-
 lalván a fejedelemséget, néhány év alatt
 teljesen a helyzet színvonalára emelkedett.
 Éles szeme csakhamar belátta, hogy itt
 gyors és erélyes intézkedésre van szükség,
 ha nemzet a fönmaradását biztosítani
 akarja.

Sz. Adalbert püspök által megkeresz-
 tetetté magát s mint I. István 1000-ik év-
 ben a II-ik Silvester pápa által küldött ko-

ronával megkoronáztatott az ország első
 királyává.

Legfőbb gondja azután az volt, hogy
 nemzete, a keresztény vallás igazságai által
 mindinkább áthatva, a nyugat szelidebb
 erkölcsiéhez szabja gondolkodását, életmód-
 ját s békében maradva, inkább új hazájá-
 nak belső megszilárdítására fordítsa erejét.

Törekvése nem is maradt sikertelen,
 mert a pogányságon csakhamar győzedel-
 meskedett a kereszt s sz. István elérte azt,
 amit akart; országában megszűntek a vi-
 szálykodások, az erkölcsök megszilárdultak
 s ő örömmel látta népének beolvadását az
 európai nemzet-concertbe, mely biztosítékul
 szolgált jövő fennmaradásának.

A mai nap tehát kiváló jelentőségű
 emlék-ünnep reánk magyarokra. Két mo-
 mentum az különösen, mi a vázolt esemé-
 nyek nyomán megragadja figyelmünket: a
 keresztény vallás ereje s a magyar királyi
 korona jelentősége.

Sz. István méltán kapta az „apostoli“
 címet koronája mellé, mert ő lelke egész
 buzgalmából működött azon személyesen
 is, hogy kedves magyarjaiba az általa nagy-
 rabecsült vallás elveit meggyökereztesse és
 e ténye a legbölcsebb politikai aktusnak

TÁRCZA.

A jogász életből.

Írta: VARGYASI.

Apámtól levelet kaptam:

„Kedves Béni fiam! Hargitayék mához egy
 hétre Budapestre utaznak a jogász bábra. Hargi-
 tay Bandi, a gazdag Hargitay, a ki velünk szem-
 ben a saját házában lakik, a nejével utazik fel,
 hogy egyetlenüket a jogász bálon a világnak be-
 mutatassák. Itt küldök neked 10 frtot. De nem
 azért küldöm, hogy rögtön elverd, hanem azért,
 hogy elmenj a jogász-bálra és ott Tónikát és szü-
 löit mulatassd. Forgolódjál körülötte, de ne csinálj
 rossz vicceket, mert tudod, hogy Hargitay milyen
 érzékeny ember s mindjárt megharagszik.

Tíz forint! Sok is, de azért küldök neked
 ennyit, nehogy az utolsó napon táviratozz pénzért.
 Csókol — apád.“

Utóirat:

„Kedves Bémim! okvetlen elmenj a jogász-
 bálba. Kérlek! megigértem Hargitaynének. Úgy-e
 elnégy? Itt küldök 100,000 csókot s ölel — sze-
 relő anyád.“

Persze, hogy elmegyek. Hogyne! Csak az a
 bökkenő, hogy a frakkomat tavaly nyáron „be-
 esaptam“, ki meg nem váltottam, tehát a báli
 toillettemnek — fucsos. A budapesti szabók pedig

már annyira ismernek, hogy egy sem csinál hitelbe
 ruhát. Hiába magyarázgatom nekik, hogy e világon
 mindennek alapja — a hitel. —

— Így például kedves Schlésinger úr, éppen
 a mult héten beszélgettem erről Wekerlével — a
 pénzügyminiszterrel. — kedves ember. Úgy-e
 Wekerle önnél dolgoztat? Nem? Én azt hittem...
 No majd én ajánlani fogom Önt neki és pedig
 hatékonyan. Hanem izé... mit is akarok mondani?
 Mikor csinál nekem egy báli toilletet.

— Nem tehetem nagyságos ifjú. igazán
 nem tehetem, ha csak a kedves papája jót nem áll.
 — A papa, a papa. Hát csak nem fogom
 folyton szekirozni az én szegény jó apámat.

Fölkerestem barátaimat, ismerőseimet; mind-
 azokat, akiről tudtam, vagy csak sejtettem, hogy
 van báli öltözékük. — Leereszkedtem a bölesé-
 szet hallgatóságig s megkérdeztem azok közül is
 vagy négyet — hiába! Elkeseredésemben eszembe
 jutott egy régi ösmertem még golya koromból
 — egy ujságíró — aki igen leleményes ember és
 mint mondá, gaturalista író, mert mindig a termé-
 szet után ir és mindent megfigyel, szóval: meg-
 figyelő. Azt gondoltam magamban, hogy ő, mint
 a féle megfigyelő, talán csak emlékezik, hogy ki-
 nek van otthon frakkja s kisegithet szorult hely-
 zetemből.

Felmentem tehát a szerkesztőségbe, hol dol-
 gozni szokott, ott megkérdeztem a portástól, de
 az azt felolte:

— Nines itt, három hete, hogy elvitték.

— Elvitték?! De hová?

— A megfigyelő osztályba.

Elkeseredetten tértem haza lakásomra. Mikor
 javában morfondiroztam magamban arról, hogy
 milyen nyomorult is a világ, valaki kopog az aj-
 tómon.

— Szabad! orditom mint egy oroszlán.

Sovány, veresszakállú emberke lép be szo-
 bámba.

— Bocsánat... ezer bocsánat... ne tessék
 haragudni... .

— Ne mekegjen, hanem beszéljen, mit akar?

— Ha nem csalódom a nagyságos ifúrhoz,
 a kedves papa fiához van szerencsém, úgy-e bár.
 — Számár!

— Bocsánatot kérek — Szűnyog Vendel
 vagyok.

— Mit akar?... Beszéljen röviden, mert
 kidobom!

— Hát én abból a faluból való vagyok, ahol
 a nagyságos ifúró szülői laknak. Én ösmertem már
 az ifúrat akkor is, mikor még kicsi volt.

— Micsoda maga?

— Szűnyog Vendel vagyok — kérem ássan,
 szabó... férfi szabó.

— Szabó!? Maga szabó?!... Az én szülő-
 városomból. Igen örülök a szerencsének! Foglal-
 jon helyet kedves Szűnyog úr! Gyujtson rá! Tes-
 sék! Hát maga már kis korom óta ismer. De hát

bizonyult a századok tauusága szerint, mert a magyar nemzetet a keresztény vallás tette hatalmassá és művelté, Amiből az a tanulság a késő utódokra, hogy csak azon alapon fejlődhetik édes hazánk tovább is zavartalanul, amelyen már 900 év viharait szilárdul megállotta, vagyis a kereszténység elvei alapján.

De továbbá a mai ünnep teljes jelentőségében állítja elénk a magyar király méltóságát.

Más nemzeteknek is voltak és vannak királyai, de oly igazi monarchikus nemzet alig akad több, mint a magyar. A mi nemzetünk sz. Istvántól kezdve bizonyos vallásos kegyelettel tekintett föl mindig a trónra, mert annak birtalójában nem csupán egyszerű államfőt, de apostolt is látott, aki Isten akaratából bírja hatalmát s akinek fejét a nemzet szent ereklyéje, sz. István koronája ékíti. Innen van, hogy nálunk a köztársasági velleitások mai napig nem bírtak alkalmas talajra találni s mai nap is minden magyar ember buzgó fohásza száll az ég felé azon forró óhajással, hogy a Mindenható sz. István utódját, koronájának örökösét, I. F e r e n c z J ó z s e f apostoli királyunkat tartsa meg népének örömére, hogy első nagy elődjének nyomdokait követve, alkotmányos kormánya alatt legyen boldog és hatalmas a sokat szenvedett magyarság!

A szocialisták esküje.

Mi minden nem jön lassanként nap-tényre!

Most már azt is tudjuk, hogy együgyűeknek nemcsak könnyelműségét, de még

hogy van kedves Szűnyog?! Bocsásson meg, hogy csak 9 kros szivarral kínálhatom meg, de a finomabb elfogyott. Még ma megrendelek egy dobozzal... Hát maga az a Szűnyog Vendel? Ej, ej!

— Én vagyok kérem ássan... hm! pompás finom szivar! Tetszik tudni kérem ássan nagyságos ifiur 10 évig voltam otthon szabó, de én csak idevagyódtam fel Pestre, pedig otthon is jól ment dolgom mindég s most itt vagyok Budapesten. Egy hete nyitottam meg az üzletemet a Kőfaragó utcában. Az egyetemi olvasó-körben megtudtam, hogy nagyságod itt lakik: hát eljöttem, hogy kegyes pártfogását kérjem és azt is, hogy kegyeskedjen másoknak is ajánlani.

— És én olyan goromba voltam magával. De ne haragudjék édes Szűnyog úr! Tudja annyi a baja az embernek. Úgy ki vagyok merülve, ebben a perczen értem éppen haza. A belügyminiszternél voltam látogatóba. Hát van-e már munkája?

— Még nincs kérem ássan. Még nem ismernek, hanem ha talán a nagyságos úrnak volna valamire szüksége?... tessék elhinni én is dolgozom olyan jól mint a pestiek s azonkívül pontosan és olcsón.

— Hát tudja, édesem, három nap múlva lesz a jogász-bál. — Ejnye ég-e a szivarja?! — Én ugyan mindennel el vagyok látva, de a maga kedvéért, csak is a maga kedvéért Szűnyog barátom, rendelék magánál egy frakk öltönyt.

— Óh köszönöm, köszönöm.

— Csak maradjon ülve édesem. De elkészíti-e még szombatig?

— Hogyne! kérem ássan, óh hogyne! Egy Szűnyog!

vallásos érzelmeit is kiaknázták azok a lelketlen izgatók és népámitók, akik megrontották lelkeket, testöket.

Éjjel gyűjtötték össze őket, mint a tolvajokat, rablókat szokták, esztelen ígérekkel elkábították s ilyen állapotukban elámitó hókusz-pókuszok között feleskették őket, hogy összetartanak, társaikat cserben nem hagyják s „elveikhez“ hűek maradnak.

Elveikhez? Hát elynek lehet nevezni a társadalmi rend megrontásának kitűzését? Elv a törvény megszegésére való törekvés? Elv a vakon rohanás e veszélybe? Elv az igazság'alanság; megtámadása a munkaadónak s kényszerítése, hogy munkabérmegállapítási s a munkással kölcsönös és a munkás megválaszthatási jogáról lemondjon. Elv az idegen munkásoknak kiverése a munkából és megkinozása? Elv a vallástalanság? Elv az édes haza határainak lerombolása s annak hangoztatása, hogy csak a gazdag embereknek való a haza?

Szegény jámbor atyafiak! hogy bele is visznek benneteket az „elv“ hangoztatásával olyan dolgokba, amelyeket ha higgadt fövel, becsületes szívvvel és igaz lélekkel vizsgáltok, méltán felháborodik igazság érzetetek! Ha megmagyaráznák, ha megtudnák, vagy meg akarnák magyarázni nektek a hamis ut kezdetén, hogy mi az a fennen hirdetett, de homályba burkolt „elv“: hányan visszatértetek volna, mielőtt a veszedelmes lejtőre léptetek!

De ti megesküsztek az „elv“ megtartására s együgyűségekben kötelezőnek tartjátok a rászedéseikkel, megcsalásokkal, elbolondításokkal így kierőszakolt ugynevezett „esküt“.

Hiszen ez nem eskü.

Az eskü szent és az igazságnak megpecsételése.

Az esküt tevő a szent és igaz Istenre hivatkozik, arra a mindentudóra, aki belát

— No ha sikerül a frakk — a legelegánsabb legyen — tudja? — akkor kérdeni fogja mindenki „ki csinálta?“ Szűnyog Vendel a Kőfaragó utcában, a híres Szűnyog. Majd ajánlani fogom a miniszterumban is az uraknak.

— Óh Istenem!

— Hanem egyre akarom még figyelmeztetni: a fizetési részleteket nem szabad sürgetni, mert ez bizalmatlanság lenne. Én a magam részéről...

— Óh kérem ássan nem félek attól, hogy nem kapom meg a nagyságos ifjú úrtól, ismerem én a kedves papát, a nagyságos Balajthy urat, jó helyen van ott az én pénzem.

— No — tudja édesem — nem azért mondom, hanem a mai világban mindennek alapja — a hitel. Ezt ne feledje. Maga még kezdő itt Pesten; ha tehát boldogulni akar, hitelre kell dolgoznia, mert tudja Édes Szűnyog, rengeteg sok a szabó Pesten és óriási a concurrentia.

Elég az hozzá, hogy harmadnapra estefelé Szűnyog haza hozott egy igen finom és igen elegáns frakk öltönyt. Miután egy pár szóval még figyelmeztettem a hitelre, átöltöztem s elmentem a jogász-bálra. Ott egész világos reggelig udvaroltam a fitos orrú Tónikának, a mamával a belügyminiszter feleségéről beszélgettem, a papával pedig a hitel fontosságát és szükségét hitettem el.

Szűnyog Vendelnek még most sem fizettem semmit, hanem azért, „ha ma nem is, egy vagy két hó múlva megfizetem“ neki mert igen derék és becsületes ember s a mi a fő — ügyes szabó.

Ajánlhatom mindenkinek.

a szivekbe és vesékbe s ott lebeg az esküvő feje felett, egyik kezében áldást, másik kezében sujtó villámot tartva, hogy az esküvőt érdeme szerint jutalmazza, vagy büntesse.

Jaj annak, aki könnyelműen és szentségtelen dolgokra teszen esküt!

Az eskü letétele mindenkor és minde-nütt az Isten jelenlétének megfelelő módon, ünnepélyesen történik. Az esküvő a kezét szívére — életerejének ezen központjára — teszi, mintha azt akarná jelezni, hogy úgy éljen, a milyen igazán beszél, feláll, vagy letérdel s az összes jelenlevők áhitatos tisztelettel állanak fel úgy a templomban, valamin a bíróságok és már hatóságok előtt az eskü letétele alatt, érezvén mindenki az igazságos Isten jelenlétét. Az ilyen eskü szent és kötelező, a melynek megszegése vagy hamissága maga után vonja a törvény büntetését és a bosszúálló Isten haragját. A hamis eskü büntetése pedig felette szigorú.

Csakhogy senkit sem bocsátanak esküvére, mielőtt teljesen meg nem értetik vele s fel nem világosítják, hogy mire és mi okból esküszik meg.

Teszik-e ezt a népámitók? Dehogy teszik. Hiszen ha felvilágosítanak a hálójokba kerített áldozatokat arról, hogy mik azok az „elvek“, melyeknek megtartására „esküt“ vesznek ki: egy józan gondolkozásu embert sem vehetnének rá, hogy esküt tegyen.

Szaggassátok szét tehát — kijózanodni kezdő barátaink — azt a pókhálónál is gyengébb köteleket, amely titeket „eskü“ cím alatt a népámitókhoz és az azok által elbolondított szerencsétlenek csapatjához köt, mert azért titeket sem Isten, sem ember el nem ítél, hanem inkább örvend megtéréseteken.

A szegedi állami fa- és fémipari szakiskola ismertetése.

Az iskola célja szakképzett iparossegédek nevelése. Felkarolja a faipar köréből: a bútór és épületasztaloságot, valamint az esztergályosságot; a fémipar köréből a mű- és épületlakatoságot, valamint a bádigos ipart. Azonkívül van egy építőipari szakosztály, hol építőmestereket és pallérokat képeznek.

A tanfolyam tartama a fa- és fémipari osztályon 4 év, az építő iparin 3 év. Az előbbin minden év szept. 1-től jul. 31-ig, az utóbbin nov. 1-től márcz. végéig.

Rendes tanuló az lehet, ki valamely közép- vagy polgári iskola két osztályáról, vagy az elemi iskola 6 osztályáról, vagy az iparos tanonciskola három osztályáról jó sikert tanúsító bizonyítványt tud felmutatni. Ezen felül bemutatandó a felvételt kérő keresztlevelle, atyjának vagy gyámjának azon kötelezettséget tartalmazó nyilatkozata, hogy az illető növendék az egész tanfolyamot be fogja végezni és az újravizelési bizonyítványt.

Tandij csak az építő ipari szakosztályon van: évi 3 frt. Szegény és szorgalmas tanulók részére benlakás van, hova fizetéses növendékek is felvétetnek annyiért, a mennyi egy teljes ellátási ösztöndíj.

Felvételért minden év július végéig kell az igazgatóságnál a fenti okmányokkal felszerelt kérvény útján jelentkezni.

A tanfolyam elvégzésével a tanulók végbizonyítványt nyernek.

A m. kir. államvasutak igazgatósága következő feltételek mellett alkalmazza az intézet végzett növendékeit:

„Ha a pályaeorvos által megvizsgálva vasuti, különösen műhelyi szolgálatra alkalmasnak bizonyulnak, 1 frt 20 kr. napibér mellett műhelygyakornokokká neveztetnek ki. Miután a megkívánt kézművesi ügyességet megszerezték, felemelt napibér és az általuk vezetett munkáscsoport egyezménykeresetében való részesítés mellett egyes munkáscsoportok vezetésével bizatnak meg és ily minőségben hosszabb ideig, de legalább egy évig

tesznek szolgálatot. Ha itt megfelelnek, helyüresedés esetén 2 frt 20 kr.—3 frt 50 kr. napibérrel alművezetők, idővel pedig az altisztí II. rangfokozat 3-ik oszt. szerint 800 frt fizetés és megfelelő lakbérrel művezetők néveztetnek ki.

Természetes, hogy hasonló alkalmazásra a végzett növendékek bármely gyárban vagy műhelyben is számíthatnak. Megfelelő elhelyezésről lehetőség szerint az iskola igazgatósága is gondoskodik.

MI UJSÁG?

— **Szent István király ünnepe** miatt lapunk egy nappal előbb jelent meg.

— **A király születésnapja.** A helybeli róm. kath. templomban folyó hó 18-ikán, királyunk Ő Felsége 68-ik születésnapja alkalmából 8 órakor ünnepi hálaadó istentisztelet tartott, amelyen a hatóságok képviselői, valamint a katonaság díszben jelentek meg.

— **Uj bíró.** A czeplédi kir. járásbíróshoz — az eltávozott dr. Csulyok Béla helyére — dr. Sirilla Achill lett albiróvá kinevezve, aki legutóbb a kassai kir. ítélőtáblánál volt tanácsjegyző.

— **Kath. iskola-ügy.** A helybeli r. k. iskolaszék f. hó 15-én tartott gyűlésében a következők nyertek elintézt: 1. Elnöki jelentések a tanítói véglegesítések, díjlevelek és Szűcs István választásának megerősítése ügyében, tudomásul vétettek. 2. Az 1898/99-iki tanév költségvetésének megállapítása a tavalyi alapon (16%) történt, miután remélhető, hogy tekintettel a jó termésre, az iskola-adó jobban behajtható lesz s így a jövő több kiadással szemben is fentartható lesz a tavalyi adó-alapon a vagyoni egyensúly. Kiváló fontossággal bír itt a XIII. tanterem kiépítése és felszentelésére nézve előirányzott összeg, mert eképp jövő nyáron az új tanterem létesítettén az 1899. 1900-ik tanévben már végre oly helyzetben lesz iskolánk, hogy a központban mindkét nemű minden osztály az I-től a VI-ig meg lesz, a külső 3 iskolánál pedig mindenütt tisztán I. és tisztán II. osztályok létesülhetnek, ami nagyban elő fogja mozdítani a tanév sikerét. 3. Végül az idej számítások megvizsgálására hat tagú bizottság küldött ki. Fölemlítjük még, hogy Gulner Gyula országgyűlési képviselőnk s az iskolaszék világi elnöke most vett részt először újra az iskolaszéki gyűlésen hosszas betegsége után.

— **Földmives iskola.** A kecskeméti magyar kir. földmives iskolába növendékek még mindig felvétetnek. A tanfolyam tartama két év. Kezdődik 1898. évi okt. hó 1-én s tart 1900. évi okt. 1-ig. Felvételi kellékek: 1. 16 évet betöltött életkort igazoló bizonyítvány. 2. Erős, egészséges testalkat, himlőoltási bizonyítvány. 3. Elemi iskolai előképzettség. 4. Szülő vagy gyám írásbeli nyilatkozata arra vonatkozólag, hogy az ellátásért egy-egy tanévre fizatend 144 frtot előzetes negyedévi részletekben — á 36 frt — lefizeti. A felvett tanuló egyszerű, gazdai öltözékekkel és fehérneművel látandó el. Kérvények vagy megkeresések az igazgatósághoz küldendők.

— **Műkedvelői előadás.** A ma este 8 órakor tartandó jótékony célú műkedvelői előadás iránt a közönség dicséretre méltó érdeklődést mutat, mert még a hét elején a páholyok és az elsőrendű helyek mind elkeltek s tegnap is igen sokan siettek, hogy a jegyet már előre megváltsák. Ha még ma is ily tömegesen mennek jegyet váltani, akkor estére a színházi pénztárra már ki lehet írni, hogy: „Minden jegy eladott!”

— **A női kalapokról.** A ma esti műkedvelői előadás iránt oly nagy az érdeklődés és oly tömegesen viszik a jegyeket, miszerint remélhetjük, hogy a színház zsúfolásig meg fog telni. Épen ez okból szükségét látta a szini-bizottság annak, hogy az előfüggönyre egy táblát függesztessen ki, melyre ez lesz írva: „Kérjük a hölgyeket, hogy a kalapokat vegyék le.”

— **Gazdasági kirándulás.** Pest-vármegye gazdasági egyesülete tanulmányi kirándulást rendez Mezőhegyesre. E hó 25-én utazás, 26-án Mezőhegyesen megszemlélik a ménest, a gulyát, a tehenészetet, a hizlalókat, szóval az egész gazdaságot. — 27-én jönnek vissza. A kiránduló gazdák költségeit az egyesület, részben pedig a kormány fedezi. Abonyból megy Palásthy Pál és Mucsányi János. Tószegről Bukovszky Fe-

rencz jegyző vezetése alatt mennek tizennégyen. Törtelről Aranyi Sándor jegyző vezetése alatt öten. Az abonyi gazdák nem igen érdeklődnek a saját jövőjük iránt; pedig az ember soha sem tud eleget. — Mi féle lidércnyomás lehet a mi népünkön, hogy olyan nehezen bír öntudatra ébredni, hogy olyan nehezen bírja belátni, hogy a sült galambnak már még a magja is kiveszett; azt ugyan hiába várja.

— **Irsai vásár.** Az irsai vásár e hó 30-án, keddhez egy hétre lesz; hová a sertéseken kívül mindenféle állat hajtható.

— **Akci.** Figyelmebe ajánljuk a szőlősgazdáknak, hogy remélhető bortermésüket szeptember elsőtől 15-ig a fogyasztási adóhivatalba bejelentésük, mert máskülönben nem részesülhetnek a kedvezményben, hogy t. i. a háznépük által elfogyasztandó bortól hektónként ne 5 frt 69 krt, hanem csak 2 frt 69 krt fizessenek. Aki ezt elmulasztja, annak minden liter bora 3 krajczárral lesz drágább.

— **Magas életkor.** Az Abonyban is ismeretes Verhovai József nagyanyja a múlt héten halt meg Félégyházán 103 éves korában.

— **Talált dolgok.** Érdekes rendeletet adott ki a belügyminiszter. Eddig csak arra volt intézkedés, hogy ha valaki kincset talál, vagy bitang jószágot fog fel — mi történik vele. A kincsnek $\frac{1}{3}$ része ugyanis a megtalálóié, $\frac{1}{3}$ része a földtulajdonosé, $\frac{1}{3}$ része az országé. A bitang jószág ára a vármegyéé. De mi történjék mással? Most ez is el van döntve. Hirdetik a talált tárgyat és ha egy év elforgása alatt a gazdája nem jelentkezik: akkor oda kell adni annak, aki találta, azé lesz. Ha ennek nem kell, csak akkor lesz az országé. — Az el nem tartható tárgyakat el kell adni és egy év után az ára lesz a megtalálóié. Így már érdemes volna találni egy tíz ezer forintos bugyellárist. — már t. i. ha a gazdája nem jelentkeznék.

— **Tüz.** Szerdán délben a Farkas Elek-féle tetétleni tanyán egy 1500 csomóból álló tiszta búza asztag kigyúladt és leégett. Biztosítva volt csomónként 38 kilóra, de állítólag nem adott volna annyit.

— **Kapcza betyár.** Ezen czimen tituláltak hajdanában azokat a nem hivatásos betyárokat, a kik csak alkalom adtán s akkor is csak holmi haszontalanságokat raboltak. Ilyen kapeza betyár garázdálkodik most Abonyban. Az izraeliták által lakott kerületben a legszegényebb sorúak szegényes ruházatait, fehérneműit lopogatja rendszeresen. Minden éjjel egy-egy padlásra lopózik fel s az ott talált ruhákat, apróbb tárgyakat elcseni. Kiletét eddig még nem lehetett kitudni, de sokáig már nem viheti, mert annyira elbizakodott vakmerőséggel dolgozik, hogy okvetlenül tetten érik. — Csak az a baj, hogy az illető károsultak nem mernek kimenni éjjel, ha neszt hallanak a padláson . . . Ez baj . . .

— **Visszavágyik a fegyházba.** Kolompár Péter (a Mányó fia), aki pár év előtt tölthette ki az illovai fegyházban 20 éves rabságát, úgy látszik még most sem irtózik az embervértől, pedig épen emberölés miatt volt halál helyett 20 évre elítelve. A héten a városháza ajtajában számos tanú előtt ölmos bottal vágta fejbe Bózsót, a klarinétost (nem az első bandából valót, hanem a másikat). A merénylet azonnal elzárták. — A mérgező népség azt a hirt terjeszti róla, hogy valószínű réme a cigányságnak, megöléssel fenyegeti őket — és még talán azt is mondotta volna, hogy jobb sorsa volt a fegyházban, oda vágyik vissza. — Mindenesetre megérdemli, ha a bíróság — mint életveszélyes fenyegetőt — vizsgálat alá veszi.

— **A pálinka.** Gáspár Pál, a Márton Ferenczné vinczellére, néhány év óta nagyon neki adta magát a pálinka ivásnak. Nem régiben is a felesége 30 forint pálinka kontót fizetett helyette. E hó 15-én, hétfőn is betért egy pálinkás boltba. A neje ezért megtámadta. Szóra szó jött. A vége az lett a perlekedésnek, hogy felkapta a dupla puskát s a nejeire lőtt, de nem talált. A másik ravaszt is elrántotta; az megcsütörtököt mondott. Letette a puskát, — beszaladt töltényért, hogy a nejét okvetlenül agyon lövi és hogy a gyermekeit

mind kiirtja — azután pedig, hogy magát végzi ki. Egy 19 éves fia ez alatt ellopta a puskát, elvitte Cs. Varga Mihályhoz, aki elrejtette. — Gáspár most Vargára rohant, bicskájával a bal hóna alá szúrt és könnyebb sebet ejtett Vargán. Fitos István, a gazda, meg ennek testvére a kocsis, Varga segítségére siettek. Gáspár ezeket is megtámadta. A gazdának újját vágta meg, — a seb jelentéktelen; de a kocsisnak bal tenyerét és karját a bicskával annyira felhasította, hogy sok idő kell hozzá, míg meggyógyul. — Végre sikerült lefűlelni; most a járásbíróshoz börtönében pihenni ki dühét. — Gáspár már két ízben akart öngyilkos lenni; egyszer felkötötte magát, akkor levágták; máskor pedig a vízbe ugrott, de onnan is kihúzták. Váltig azt hangoztatta, hogy ha kiszabadul, akkor is végrehajtja szándékát, . . . Ennyire megöli a pálinka az emberben a jó érzést. A legtöbb rossznak indító oka, a legtöbb bűnnek a csirája a pálinka. Akasztották volna fel, aki kitalálta.

— **Medvetánczolatok.** Szigorú rendeletet adott ki a belügyminiszter, hogy a medvetánczolatokat nem szabad beereszteni az országba. Ha pedig valami úton-módon mégis beszöknének: el kell őket fogni, meg kell büntetni, a medvét pedig agyon kell lövetni. . . Bravó! . . . Csúnya dolog is volt az az utcai medvetánczolatás. Meg azután veszélyes is volt, — sok szerencsétlenség történt.

CSARNOK.

Bizalom.

— Salis G. —

Gyermek-hitünket a világba
Ujból nekünk ki adja meg?
Ah élesen ne nézzetek!
Mi hittől foszt, meg is zavarja
A boldog érzetet.

Ó boldogság, mely a világot
Óhajtja ismeretlenül,
A félig ismertnek örül
S nézi, amit alig hogy látott,
A külszint lényegül.

Napok, melyek okosbbrá hoztak,
Ti déli fényték úgy nyomaszt,
Ha intve szól tapasztalat:
Otthonja nincs itt a magasnak!
Virág meg nem marad! —

Ó jó a szerető kedélynek,
Hitét mely tisztán óvta meg
S birjon bármily gyöngéd szívet,
Nemes iránt kételyt nem érez
S embert tovább szeret.

Némethől ford. V. Z.

Galamb a sárban.

Irta: Temes.

— Összetöröm azt a fattyú kölyköt, ha még egyszer a lányom körül kapom!

Fábián István mondta ezt, vagy is inkább ordította, miközben akkorát ütött öklével az asztalra, hogy az alatta ásitózó vizsla ijedtében majd le verte a lábáról azt az iczi-piczi kis asszonykát, Fábián uram istenfelő, kegyes jólelkű feleségét, akihez a fentebbi kifakadás intézve volt.

De a kis asszonyka tán meg sem ilyedt, vagy hogy nem látszott rajta; hanem a konyhában szorgoskodó Erzsike, Fábiánék gyönyörű leánya megijedt, ki is esett kezéből a nagy leveses fazék, amit épen leakart szűrni.

A levesért ugyan nem nagy kár volt, nem evett akkor délben senki se levest, se mást.

Korsós Laczi tehát ki volt tiltva a háztól. Mert amit Fábíán István, ez a nagy, erős, robusztus ember kimond, az szent.

Kár pedig Lacziért, mert nálánál különb legény nincs a faluban, csak hogy szegény. De még az sem volna olyan nagy baj, mint inkább az, hogy nem volt szegénynek apja.

Laczi szorgalmas, dolgos legény volt, tisztességesen tartotta anyját is, sőt egy kis megtakarított pénzecskéje is volt.

Hanem, amint meghallotta, hogy Fábíánéhoz többé nem szabad mennie, egészen megváltozott; neki adta magát a koresmázásnak. Fogyott a pénze, fogyott a becsülete, szegény édes anyja pedig sirt éjjel nappal!

Fábíán uram pedig — a gazdag, büszke boeskoros nemes — ki szintén szerette a koresmázást, — megismerkedett egy Móser Elek nevű írkok úrral, aminek a vége az lett, hogy úgy borozás közben oda ígérte Erzsike kezét az írkok úrnak; fejébe véve, hogy leányból úri asszonynak kell lenni.

Egy szép októberi napon beállított aztán a Móser urral s bemutatta Erzsikének, mint vőlegényét.

Erzsike csak nézett egy darabig nagy kék szemével Móserre, — aki melleleg mondva — nem valami esinos gyerek volt vékony plajbász lábszáraival, vörös szeplős arcával, — aztán tréfának vevén a dolgot, mosolyogva mondta apjának, hogy ne tréfáljon.

Hanem, amint apja szeme reá szikrázott, elhalványult, — tisztában volt mindennel.

Laczi pedig egyre korhelykedett rettentő bánatában. Szegény anyja nem tűrhette tovább, felkészülődött ünneplő ruhájába s midőn Fábíán nem volt otthon, elment Fábíánéhoz, ott sűrű könnyhullatások közt panaszkolta el a maga és fia bűjét, baját, hogy fia tönkre megy, el züllik, ő is — az anya — koldúsbotra jut.

Fábíáné végtelenül megsajnálta jó lelkével ezt az asszonyt, azt a délczag fiát, látva biztos romlásukat.

— En édes lelkem, férjem ellen semmit sem tehetek, hanem mondja meg Laczinak, térjen észére s azt megígérem, hogy Móser ügyét minden uton-módon késleltetem, aztán a többit bizzuk a jó istenre, meg az időre.

— Nem hallgat rám édes Fábíáné asszonyom, de hogy hallgat, de hogy! Szólt a szegény asszony sírva. Hanem csak arra az egyre kérem Fábíáné asszonyomat, ejtsen módot rá, hogy ezt a fiának maga mondja meg. Ha használ, meg leszünk mentve s talán Laczi is jobban felejt józan ésszel.

Fábíáné gondolkozott egy kis ideig, aztán összehúzott szemmel szigorú tekintettel mondta Laczi anyjának:

— Meg teszem lelkem, találom rá módot.

Korsós Mária megkönnyebbült lélekkel távozott Fábíánéktól.

Harmadnapra lement Laczi a réthe kaszálni, többé nem látta senki a koresmában. Csak úgy vasárnaponként jött haza, szomorúan, csüggedt lélekkel. Ilyenkor, úgy este, hold világnál rendesen elment egy-párszor Fábíánék utcáján; nem várt semmit, de azért csak ment.

Egy alkalommal már messziről látta, hogy Fábíánék előtt kint ülnek a lócsán. Még nem ismerte föl, hogy kik. Vissza is akart fordulni, nehogy észrevegye valaki czéltalan bolyongását, — de azért csak mégis ment előre, a tulsó soron, a fák mögött.

A hold világ ki-ki bújt, meg csak eltűnt a ritka felhők mögé.

Laczi pedig lassan, ovatosan közeledett Fábíánék atellenébe.

Egyszerre csak megállt, minden vére fejébe szökött s ott elkezdett bizserogni, kavarnogni.

Erzsike ült a padon, mellette Móser, a vékony írkok.

Laczi látta, hogy az úrfi néha elébe hajol Erzsikének, — talán csókolódznak?

Egyszer a kikukkanó hold oda világított a padra. Laczi csak annyit látott, hogy Móser egészen ölelte a leányt; Erzsike pedig, mintha elájult volna . . . Többet nem látott, szemei elhomályosultak, egy iszonyú ordítással keresztül ugrott az uton, a másik pillanatban úgy vágta Mósert a ház végéhez, a falhoz, hogy az csak lerogyott ott mindjárt.

Erzsike odaborult Laczi keblére s zokogott csendesen, boldogan.

A kirohanó Fábíán csak azt látta s rettentés erővel ütött botjával Laczin végig.

Laczi meg sem ingott, eleresztette Erzsikét, megfordult és elment.

Azt még hallotta, hogy Fábíán megy s szitkok között vezette leányát be. Mósert észre sem vette a földön.

Azután elesendesült minden. Fábíán bement a nagy szobába aludni. Erzsike pedig nyomban elbeszélte anyjának az egész esetet.

Fábíáné elgondolta azonnal, hogy itt nagy baj lesz; egyrészt Móser aljas szándéka, másrészt Laczi ártatlanul szenvedett sérelme miatt. Elgondolta azt is, hogy hiába mondják el a dolgot Fábíának, nem hisz egy szót se belőle s az egészet Móser ellen kifőzött bistoriának tekinti, amit Móser majd segít elhitetni.

Nagy tusába szállt saját lelkiismeretével, istenfélő, vallásos, szelid természetével, de a vége még is az lett, hogy megfogta szépen Erzsike kezét s vezette egyenesen Lacziékhöz s el se eresztette addig, míg oda nem tette Laczi kezébe azzal a szavakkal, hogy vigyázzatok rá, míg ott-hon az a nagytermészetű ember meg nem török.

Laczi megköszönte Fábíáné bizalmát s kijelentette, hogy míg Erzsike a házukban lesz s a sorsuk meg nem fordul, ő addig el megy, hogy a leányt a gyanúnak még csak az árnyéka se érje.

Fábíáné hazament, lefeküdt.

Másnap reggel Fábíának fel se tűnt a leány távolléte, — csak estefelé, — midőn a tanyáról hazajött, — kereste Erzsikét.

Fábíáné mosolygott valamit, mire Fábíán ment a koresmába, ott aztán megtudta, hogy leánya elszökött Lacziékhöz.

Erre a híre az a nagy erős ember hanyatt vágódott, mint egy kőoszlop, úgy vitték haza kocsin, félholtan.

Midőn magához tért, felesége oda ült az ágya szélere s elmondott neki mindent, elejétől végéig.

Fábíán egy darabig hallgatta, aztán elkezdett ágyában sűrögni, forogni, míg bele nem fradt, míg el nem aludt.

Mikor aztán jobban lett, elbotorkált Lacziékhöz, megköszönte Korsósne gondviselését, megfogta leánya kezét s vezette haza.

A ház ajtóból visszafordult Korsósnehoz:

— Mondja meg Laczinak, hogy jöjjön haza minél előbb, aztán jöjjön el hozzánk, mondani valóm lesz neki.

Laczi kint a réten kaszált, midőn két esendőr lepte meg, megkötözve hozták be a törvényházba.

Ott aztán vallatni kezdték, hogy miért támadta meg éjjel az írkok urat?

E közben odaért Fábíán is, aki aztán elmondta, hogy Laczi az ő leányának a vőlegénye s mint ilyen, dobta ki az ő házából az írkok urat, midőn leányával szemtelenül viselkedett.

Laczit eleresztették, Fábíánal együtt mentek el haza.

Móser úr megszökött. Nem siratta senki, csak a regale bérlő, aki őt, a gazdag házasság reményében pénzelte.

Szerkesztői üzenetek.

Úrge Péter. Az nem lehetett Úrge Ignácnak rokona, mert annak becsületes neve Berényi László volt, Czepléden lakott, szolgabíró volt a német világban. Az abonyiak előtt csak azért nevezetes, mert jó magyar hangzású neve alatt a legsvarezzelhebb érzelmi hivatalnok volt és valóságos üldözte azt, a ki magyar. Úrge Péternek nem azért hívták, mintha az arca úrgerre hasonlított volna, hanem nagyon mozgékony volt. Mindenütt ott volt, a hol épen nem kellett volna. Akár csak Páry Pál. A mennyiben minden ember arc kifejezésében van valami hasonlat valamely állatra vagy madárra: az Úrge Péter arca nagyban hasonlított a számadárra. A Neppel Ferencz esete nem így volt . . . Neppel folyamadott fegyverengedélyért. Tudta, hogy a szolgabíró Berényinek hívják és a kérvényt Berényi Péter szolgabíró úrnak czimezte. Bezzeg lett erre óriási förmeteg. Úrge Péter 13 kétéfű sást küldött ki azonnal, hogy Neppelt tépjék szét; de azt megvédte a magyarok Istene . . . Úrge Péternek — az abonyiak remének — viselt dolgait megírni, az utódok okulására megörökíteni, valóban érdemes volna.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Van szerencsém Abony város és vidéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy szerencsém volt **Kirsch-weng** urat társamnak megnyerni, ki több éven keresztül Budapesten és nagyobb városokban a maikor igényeinek megfelelő sikerrel működött.

Elvállalunk minden a fényképészethez tartozó **művészies munkák** elkészítését, ugymint: életnagyságú platin, aquarel és kréta rajz által kiállított képeket, valamint bélyegnagyságú névjegy képeket.

Fölvételek bármikor eszközöltetnek, Midőn t. czimed nagybecsű pártfogását kérjük, biztosíthatjuk a legsikeresebb kiállításról.

Kiváló tisztelettel

Vörös és társa.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Kőrösi-uton ujonnan épült házamban a Piacz-térről

fűszer és vegyes áru

üzletemet áthelyeztem, valamint **korcsma** helyiségemet a maikor igényeinek megfelelőleg rendeztem be.

Mész, vágott tűzifa, valamint porosz és salgótarjáni kőszén nagyban és kicsinybeni eladása.

Midőn a n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérem, biztosíthatom a legtisztább és legpontosabb kiszolgálásról.

Fedett teke-pálya a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Abony, 1898. augusztus hó.

Kiváló tisztelettel

Hegedűs Vilmos.